

TEMM
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Genel Başkanlığı
Soylu: 15580
Tarih: 03.12.2021

55120

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, **Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 03.12.2021

Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ

HDP Adana Milletvekili

1992 yılında Birleşmiş Milletler tarafından Dünya Engelliler Günü olarak ilan edilen 3 Aralık tarihinden bu yana engelliler ve engellilik açısından maalesef somut bir ilerlemeden bahsetmek mümkün değildir Engelli hakları en temel insan hakları, talepleri ise en temel toplumsal taleplerdir. Ancak Türkiye'de engellilerin hak temelli, almaları gereken temel kamu hizmetlerinin dahi erişilebilir olmadığını görmekteyiz. Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi'ni imzalayan Türkiye bunun gerekliliklerini yerine getirmemektedir. Türkiye'de engelli yurttaşlarla ilgili net bilgilerin yer aldığı dataların olmayışı nedeni ile devletin hangi koşullarda kimlere nasıl/ne gibi tedbirler alacağı da bilinmemektedir.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunun 53. Maddesine göre bu sayının %3 oranında memur statüsünde engelli personel istihdam edilmesi gerekmektedir. Hem 4857 Sayılı İş Kanunu hem de 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre engellilere kullandırılması gereken memur ve işçi kadroları maalesef doldurulmamaktadır. Sadece kamuda açık bulunan engelli istihdam kotası açığı yaklaşık 8 bin kişidir.

Türkiye nüfusunun yaklaşık yüzde 12'sini oluşturan engelli bireyler; sağlık hakkına ulaşmakta güçlük çekmekte, çok sayıda ihtiyaç sahibi birey fizik tedavi ve rehabilitasyon hizmetlerinden mahrum kalmaktadır. Engelliler için yaşamsal öneme sahip ilaç ve medikal malzemelerindeki fiyat farkları ve erişim zorluğu, engelli bireylere bakmakla yükümlü bireylerin çalışma koşulları gibi sorunlara çözüm getirilmemektedir.

SSM

Bu bağlamda;

1. Yasalarca yükümlü olunan engelli istihdam kotası neden uygulanmamaktadır? Bu tarafınızca denetlenmekte midir?
2. Engelli bireyler için tüm kamu binalarının erişilebilir olması, yol ve kaldırımların, toplu taşıma araçlarının, park ve bahçelerin engelli erişilebilirliği ile uyumu sağlanacak mıdır?
3. Mevcut bütçede yüzde 1,6'lık pay, toplam nüfus içerisindeki engellilerin yüzdelik oranı ile uyumlu ve adil değildir. Engelliler için adil bir bütçe için çalışmanız olacak mıdır?
4. Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi'nin yükümlülükleri neden yerine getirilmemektedir?
5. Engelli yurttaşlarla ilgili Bakanlığınızın sağlıklı bir veri çalışması olacak mıdır?
6. 2021 yılı itibarıyla Türkiye'de kaç engelli yaşamaktadır? Yaş, il, cinsiyet, eğitim, iş-istihdam durumu ve engel gruplarına göre dağılımı nedir?
7. Engelli bireylerin sağlık hakkına ulaşmasını sağlayacak ve kolaylaştıracak politikalar hayata geçirilecek midir?
8. Ağır engellilerin bakım yükünün sosyal güvenceye alınması ve çoklu engeli olan kişi ve ailelerine kapsamlı bir destek sunulması için Bakanlığınızın çalışmaları var mıdır?
9. Kamu kurumlarının internet siteleri ve e-devlet uygulamaları kaç yıl içerisinde tamamen "e-erişilebilir" olacaktır?
10. Engellilerin toplumsal örgütlenmesinin yeterli düzeye çekilebilmesi, siyasal yaşamda, medyada, kültür, sanat ve sporda engellilerin yeterli düzeyde temsil edilebilmesini sağlamak üzere çalışmalarınız var mıdır?